

Politisk plattform for en **flertallsregjering**

Utgått av
Arbeiderpartiet,
Sosialistisk Venstreparti
og Senterpartiet

Framforhandlet på Soria Moria
26. september til 13. oktober 2005

Boligpolitikk

Regjeringen vil arbeide for at flest mulig av de som ønsker det skal være i stand til å kjøpe sin egen bolig, enten alene eller sammen med andre. For å oppnå dette må Husbankens generelle og behovsprøvde låne og tilskuddsordninger ha et tilstrekkelig omfang. Regjeringen vil utrede en lov om ikke-kommersielle boliger for å sikre at tilskudd blir brukt til formålet. De som av ulike grunner velger å leie, skal ha gode og rimelige botilbud. Husleielovene skal evalueres og vurderes opp mot Regjeringens boligpolitiske målsetninger. Ordningen med husleietvistutvalg skal gjøres kostnadsfri og utvides til å omfatte alle større byer og pressregioner.

Regjeringen vil gjeninnføre tilskuddsordninger for at flere av dagens boliger skal få universell utforming for å tilpasses funksjonshemmede og en voksende eldre befolkning.

Regjeringen vil:

- sette i gang et omfattende program for bygging av ikke-kommersielle utleieboliger, lavinnskuddsboliger, studentboliger og små eieboliger, jmf føringene fra de tre partier i boligmeldingen.
- gi all ungdom en reell mulighet til å bli vurdert for startlån, slik at det blir lettere for ungdom å kjøpe egen bolig.
- styrke bostøtten for å redusere bostøtbelastningen for økonomisk vanskeligstilte.
- avvikle bruk av hospits og gi bostedsløse tilbud om varig bolig.
- utvikle låneordning med rente- og avdragsutsettelse til kommunene slik at de kan føre en offensiv tomtepolitikk, og stimulere kommunene til helhetlig områdeplanlegging og opprusting av infrastruktur gjennom tilskudd.
- gi tilskudd til bygging av heis for å sikre universell utforming i eksisterende boliger.

Habiliterings- og behandlingstiltak for rusmiddelavhengige

Innenfor rusomsorgen er det behov for å styrke kapasiteten både når det gjelder forebygging, behandling, oppfølging, rehabilitering, omsorg og ettervern. Det vil være behov for en rekke nye tiltak slik som lavterskel ressursentra, arbeidstreningsplasser, boligtilbud med bemanning, motiveringsklinikker, oppfølgings- og oppsøkningsstillinger i kommunene. Tiltak på feltet må også omfatte behandlings- og rehabiliteringstiltak i kriminalomsorgen og særlige tiltak for kvinner.

God kvalitet i behandlingen av rusmiddelavhengige krever raskere hjelp og samhandling mellom mange ulike nivåer, inkludert tiltak som reduserer nyrekrutteringen av rusmiddelavhengige. Det er også helt nødvendig å styrke det forebyggende arbeidet.

Regjeringen vil sikre rusmiddelavhengige tilgang til raskere hjelp på alle nivåer i behandlings- og habiliteringskjeden, og sørge for at alt av behandlingstilbud kvalitetssikres.

Regjeringen vil:

- utforme en nasjonal forpliktende opptrappingsplan for rusfeltet, for å samordne og forsterke innsatsen overfor rusmiddelavhengige.
- gjennomføre tiltak for styrking av habiliteringstiltak overfor rusmiddelavhengige.
- bygge ut ettervernet – bolig, utdanning/jobb, hjelp til økonomistyring/gjeldsslette.
- etablere en garanti om rask behandling for rusmiddelavhengige under 23 år.
- redusere ventetida for tilgang til deltagelse i opplegg for metadon/subutex (LAR) og sikre at de som gis slik behandling også får sosialfaglig oppfølging.
- snarest sikre finansieringsordninger for opplæring som er knyttet til de private rusbehandlingsinstitusjonen.
- styrke og videreutvikle tiltak for domfelte.
- gjennomgå finansieringsordningene for ulike behandlingstilbud.
- gi økonomisk støtte til pårørendesenter.

Kapittel 9: Helse og omsorg

Alle skal ha tilgang til gode og likeverdige helse- og omsorgstjenester, uavhengig av personlig økonomi og bosted. Dette er et offentlig ansvar. Vi vil satse sterkere på sykdomsforebyggende arbeid. I samarbeid med frivillige organisasjoner vil vi fortsette arbeidet mot rusmiddelmisbruk og tobakksbruk, og bidra til at fokuset på fysisk aktivitet og kosthold økes.

Helsetjenester

Når sykdom rammer skal folk oppleve at de får tilbud om behandling og pleie med kort ventetid og med størst mulig nærhet til brukeren. Våre helsetjenester skal ha tilstrekkelig med ressurser og kompetanse til å kunne yte tjenester basert på moderne, faglig oppdaterte metoder og teknologi.

Pasientenes mulighet til å velge sykehus og fastlege skal understøttes gjennom god informasjon om rettigheter og tilbud. Brukerne av helsetjenester skal oppleve at tilbudet utformes på en måte som er tilpasset den enkeltes individuelle behov.

Regjeringen vil:

- styrke sykehusenes økonomi, slik at flere pasienter behandles og ventetidene holdes lave.
- opprettholde et desentralisert sykehus tilbud, som blant annet sikrer nærhet til akuttfunksjoner og fødetilbud. Ingen lokalsykehus skal legges ned. Regjeringen vil videreføre arbeidet med en bedre arbeidsdeling mellom sykehus, som fremmer styrket kvalitet i pasientbehandlingen.
- at sykehusreformen skal evalueres, også når det gjelder åpenhet, medbestemmelse og folks påvirkningsmuligheter.
- at Stortinget skal få til behandling en nasjonal helseplan hvert 4. år. Fylkeskommunene skal delta i utarbeidelsen av slike planer.
- at et flertall av styremedlemmene i helseforetakene skal oppnevnes blant de foreslåtte folkevalgte fra henholdsvis kommune eller fylkeskommune.
- at sykehus eid og drevet av frivillige organisasjoner skal sikres gode vilkår gjennom avtaler med det offentlige.
- at omfang av avtaler mellom regionale helseforetak og private kommersielle sykehus må begrenses. Ledig kapasitet i de offentlige sykehus skal utnyttes. Avtaler mellom helseforetak og private kommersielle sykehus skal ikke ha et omfang som undergraver pasientgrunnlaget for de små lokalsykehusene.
- at sykehusene må sikres tilstrekkelige økonomiske rammer til å sikre nødvendig fornyelse av bygninger og utstyr og motvirke en utvikling med økende etterslep på vedlikehold.
- at hele investeringsregimet for helseforetakene må gjennomgås med sikte på å finne gode løsninger for utbygging/modernisering uten at pasienttilbudet rammes. Avskrivninger skal baseres på den reelle verdien av bygningsmassen og være i tråd med regnskapslovens alminnelige bestemmelser.
- at basistilskuddene til sykehusene må økes, og andelen av Innsatsstyrt finansiering (ISF) reduseres.
- at skjevfordelingen av inntekter mellom helseregionene skal rettes opp raskere enn det som ble lagt til grunn i St.meld. nr. 5 (2003-2004).
- ha en ambulansetjeneste med god kvalitet og kompetanse over hele landet som har god beredskap og forsvarlig responstid. Helseforetakene skal fortsatt samarbeide med frivillige organisasjoner om ambulanseberedskapen.

- at samarbeidet mellom sykehusene og kommunehelsetjenesten må styrkes. Kommunene skal kompenseres dersom de som følge av dette får ansvar for eventuelle nye pasientgrupper.
- sikre rehabilitering og opptrening til alle som trenger det.
- arbeide for å utvikle omsorgen for pasienter i livets slutfase.
- intensivere arbeidet for å fjerne problemet med at pasienter legges på korridor i sykehus.
- at informasjon om kvalitet i sykehusenes pasientbehandling skal styrkes gjennom etablering av et landsomfattende personidentifiserbart pasientregister.
- tilføre økte ressurser til forskning i helsesektoren. Sentral- og lokalsykehus skal spille en sterkere rolle i helsetjenesteforskningen i et samarbeid med universitetssykehusene.
- styrke innsatsen for å øke antallet donorer av organer.
- redusere egenandeler på helsetjenester og holde dem på et lavt nivå.

Psykisk helse

Det vil være en prioritert oppgave for Regjeringen å styrke tilbudet til mennesker med psykiske lidelser. Det er blant annet behov for å forbedre situasjonen innen akuttpsykiatrien. Det skal særlig legges vekt på barne- og ungdomspsykiatri, med styrking av både døgnbehandling og poliklinisk tilbud.

Regjeringen vil:

- gjennomføre opptrappingsplanen for psykisk helse
- bidra til at ventetiden i barne- og ungdomspsykiatrien reduseres ved innføring av en særskilt ventetidsgaranti for barn og unge med psykiske lidelser.
- styrke behandlingstilbudet til sterkt traumatiserte pasienter og torturofre ved å opprette kliniske kompetansemiljøer i alle helseregioner.
- følge opp opptrappingsplanens plantall for boliger til mennesker med psykiske lidelser, og vurdere ytterligere innsats i forhold til behovet ved avslutning av planperioden.

Tannhelse

Dårlig tannhelse påvirker den generelle helsetilstanden. Mange pasienter med kroniske sykdommer og svak økonomi har også dårlig tannhelse, med store utgifter til behandling. Regjeringen mener det er nødvendig å foreta en gjennomgang av regelverket knyttet til offentlig finansiering av tannhelse.

Regjeringen vil:

- starte arbeidet med en offentlig tannhelsereform.

Bioteknologi

Flere sykdommer kan helbredes ved å dra nytte av de medisinske framskritt som bio- og genteknologi vil frembringe. Regjeringen vil ha økt fokus på forskning på såkalt adulte stamceller (fra fødte individer). Regjeringen vil revidere bioteknologiloven slik at det på bestemte vilkår åpnes for forskning på overtallige befruktede egg, herunder stamcelleforskning, og begrenset bruk av preimplantasjonsdiagnostikk.

Regjeringen vil videreføre 12 ukers grense for selvbestemt abort. Det skal foretas en gjennomgang av systemet med nemnder for behandling av søknader om svangerskapsavbrudd etter 12. uke, for å sikre likebehandling.

Eldre

Regjeringen vil videreutvikle eldreomsorgen slik at et økende antall eldre skal ha gode muligheter for livskvalitet og utfoldelse. Tilbudet skal være tilpasset den enkeltes behov. Samarbeidet med pårørende og frivillige skal styrkes, og eldre skal delta i utformingen av tjenestene.

Regjeringen vil:

- at det skal utarbeides en nasjonal rekrutterings- og utdanningsplan for eldreomsorgen. Vi vil satse særlig på forskning om eldres levekår, og helseproblemer, samt hvordan omsorg kan forbedres. Regjeringen vil bidra til å utvikle habilitering og teknologi som gjør at folk kan bo trygt hjemme så lenge som mulig.
- i forhold til nivået i 2004 skal antall årsverk i pleie- og omsorgstjenesten økes med 10 000 innen utgangen av 2009.
- ha en nasjonal standard for legetjeneste i sykehjem.
- videreføre en gunstig finansieringsordning for sykehjemsplasser for kommuner med lav dekningsgrad også etter 2007.
- endre pasientrettighetsloven slik at også brukere av kommunal helse- og omsorgstjenester skal omfattes av ordningen med pasientombud.
- utarbeide en helhetlig plan for en styrket demensomsorg. Demensforskningen skal få tilført økte ressurser.
- utarbeide en handlingsplan for styrking av tilbudet for eldre i sykehus. Denne skal blant annet fokusere på :
 - at lokalsykehusene skal ha en sentral rolle i helsetjenesten for de eldre og sikre nærhet til nødvendige sykehustjenester
 - at det må utdannes flere spesialister i geriatri (eldremedisin)
 - at finansieringsordningen for sykehus må sikre prioritering av eldre med sammensatte lidelser.

Trygd og pensjon

Vi vil ha en sosialt rettferdig reform av pensjonssystemet. Vi vil legge spesielt vekt på å styrke Folketrygden, sikre tjenstepensjon til alle, og kvinners rett til en god pensjon. Folketrygdens alderspensjon skal ha en god sosial profil og bidra til utjevning av inntektsforskjeller.

Alderspensjonen i Folketrygden skal bygge på prinsippet om at det skal lønne seg å arbeide. Det må derfor være en sammenheng mellom arbeidsinnsatsen gjennom hele livet og pensjonsytelsen, og alle år må telle med. Vi vil ha et pensjonssystem som samfunnet kan finansiere i framtida.

Pensjonsforliket mellom Ap, Høyre, KrF, Sp og Venstre, som ble inngått i Stortinget våren 2005, skal gjennomføres som forutsatt og vedtatt.

Lovverket må legge til rette for tjenstepensjonsordninger med lavest mulig administrasjonsomkostninger.

Regjeringen vil legge til rette for ikke kommersielle tjenstepensjonsordninger, med best mulig tilbud til arbeidstakere og bedrifter.

Forskning

Forskningspolitikken speiler samfunnets vilje til å utvikle og ta i bruk ny kunnskap. Forskningen

og forskningsbasert kunnskap preger utviklingen og vil bli stadig viktigere i årene som kommer.

Så vel næringsliv som offentlig sektor har behov for økt kunnskap. Derfor må vi ha ambisiøse mål for norsk forskningsinnsats i årene som kommer. Internasjonalt forskningssamarbeid har alltid vært en forutsetning for utvikling av nasjonal kunnskap og teknologi. Norske forskere må delta i internasjonale samarbeidsprosjekter og forskningsprosjekter som går på tvers av landegrensene.

Økt forskningsinnsats krever flere forskere. For å sikre rekruttering må antallet nye stipendiatstillinger økes i forhold til dagens nivå. I tillegg må det opprettes flere forskerstillinger for dem som er ferdige med sin doktorgrad.

Regjeringen vil øke forskningsinnsatsen til 3 prosent av BNP innen 2010. Den offentlige finansierte forskningen skal styrkes gjennom økte bevilgninger til universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter. Et vesentlig virkemiddel vil være å øke overføringene til forskningsfondet.

For å sikre fremtidig verdiskaping, må særlig næringslivet satse mer på forskning. Kontakten mellom næringsliv og forskningsinstitusjoner må styrkes. Regjeringen vil videreføre SkatteFUNN-ordningen og evaluere den.

Regjeringen vil:

- . øke bevilgningene til grunnforskning.
- . heve forskningsinnsatsen slik at Norge ligger på 3 prosent av BNP.
- . styrke forskerrekrutteringen og legge til rette for økt forskerutveksling med andre land
- . satse bevisst på forskning innen næringer der Norge har fortrinn og stort verdiskapingspotensiale.
- . satse på bedriftsrettet forskning og sikre god formidling og nyttiggjøring av forskningsresultater.